

[Aksel Larsen.]

fornuftig formulering, og jeg tror, den er nødvendig, for ellers vil der være en hel række tilfælde, ihvilke den pågældende måske ikke selv er i stand til at vurdere, hvad det betyder, at man har ret til at kræve sagen prøvet af en domstol og derfor ikke gør det, eller hvor den pågældende simpelthen ikke er i stand til det og der ikke er nogen person, der er juridisk berettiget til at sige: nu indbringer jeg sagen for en domstol.

Dernæst er der bestemmelsen om, at forelæggelsen for retten skal finde sted inden 5 søgnedage efter begæringens fremsættelse. Jeg ville tro, at denne frist er tilstrækkelig, og jeg har ikke noget imod, at der er en noget længere frist her end ellers i retsplejeloven; jeg mener ikke, at man her behøver at forlange prøvelse inden 24 timer, men det må være sådan, at den myndighed, der beslutter sig til at afsige kendelse om frihedsberøvelse, har sine påpirer så vidt i orden, at den meget hurtigt er i stand til at forelægge retten de fornødne påstande og bevisligheder. Hvad sker der imidlertid, hvis sagen ikke bliver forelagt for retten inden 5 søgnedage efter begæringens fremsættelse? Det tror jeg ikke der står noget om i lovforslaget. Man kunne måske sige: det er heller ikke nødvendigt, for der står, at den skal det, og så skal den det også. Ja, men, hvad nu hvis det ikke sker? Det kunne vel tænkes. Jeg tillader mig at henstille til overvejelse, at man eventuelt indfører en slags rent praktisk garanti derigennem, at også andre end den pågældende myndighed kan indbringe sagen for domstolene. Jeg tænker på tilfælde, hvor den pågældende myndighed ved forsømmelse eller ukendskab til loven, eller hvad ved jeg — desværre har vi i kommunerne uhyggeligt mange tilfælde af ukendskab til lovene — ikke inden den i loven angivne frist indbringer sagen for domstolene. Jeg mener da, at den, det går ud over, eller den, der har rimelig anledning til at handle på hans vegne, bør have adgang til selv at indbringe sagen for domstolene.

Vedrørende spørgsmålet om, hvor en sådan sag skal behandles, giver man den almindelige regel, som dog kan fraviges, at den skal behandles ved hjemtinget, det vil sige dér, hvor den pågældende har sin

bopæl, og man giver forskellige begrundelser herfor, først og fremmest den, at her vil der sandsynligvis bedst findes en dommer, som er bekendt med det pågældende milieu og derfor bedst er i stand til at tage stilling til sagen. Jeg er ikke sikker på, at det spiller så stor en rolle, at det bør være afgørende, for hvis det drejer sig om en person, som er indespærret på en tvangsanstalt eller lignende, tror jeg nu nok, det i de fleste tilfælde ville være praktisk, om sagen blev indbragt for retten dér, hvor vedkommende opholder sig, så meget mere som man, hvad vidneførsel angår, i § 471 taler om, at en til vedkommende hospital eller anstalt knyttet person i almindelighed ikke bør kræves afhørt udenfor den retskreds, i hvilken han bor eller opholder sig, eller i hvilken hospitalet eller anstalten er beliggende. Jeg synes, det er at gøre det hele så svært. Enten bliver der så ikke vidneafhøring af de pågældende, selvom det kunne skønnes nødvendigt — det behøver naturligvis ikke i alle tilfælde at være nødvendigt — eller også skal man ulejlige to retskredse og to dommere med sådanne vidneafhøringer. Det kunne man vel undgå, hvis man som hovedregel fastsatte, at sagen skal behandles ved retten dér, hvor vedkommende har ophold.

Dernæst kommer jeg til bestemmelsen om retten til genoptagelse ved domstolene efter en vis frist. I de lovforslag, vi får til behandling senere, i hvert fald i de fleste, er der fastsat bestemte frister, det være sig et halvt år eller et helt år, hvorefter man kan begære sagen genoptaget og kræve løsladelse, men jeg er ikke sikker på, at disse lovforslag dækker alle de tilfælde af administrativ frihedsberøvelse, der er tale om i den nuværende situation, eller der kan blive tale om i fremtiden. Mon det ikke ville være hensigtsmæssigt, om man i denne lov, som jeg kalder for hovedloven, indførte en bestemmelse om, at medmindre der i de specielle love bestemmes anderledes, bør en sådan sag efter en vis frist, f. eks. et halvt år — længere synes jeg ikke man skal sætte den — kunne genoptages på begæring af den pågældende eller den, der har adgang til at handle på hans vegne?

Ja, det var de bemærkninger, jeg ønsker at fremsætte i anledning af de to lovforslag, vi her behandler, og som jeg henstiller